

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเกษตรกรทฤษฎีใหม่

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้จัดให้มีการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ตัวอย่างความสำเร็จของบุคคล ชุมชน และองค์กรภาครัฐและธุรกิจ ที่ได้รื้อฟื้นเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การพัฒนาชุมชน และการบริหารจัดการองค์กร จนประสบความสำเร็จ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม

จากการประกวดผลงานฯ ครั้งที่ 1 คุณจันทร์ที ประทุมภา บ้านโนนรัง ตำบลตลาดไทร อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา ได้รับรางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประเภทเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเหมาะสมที่จะเป็นตัวอย่างให้เกษตรกร รวมทั้งผู้ที่สนใจได้ศึกษาเรียนรู้ความสำเร็จของคุณจันทร์ทีฯ สำนักงาน กปร. จึงเห็นสมควรให้คุณจันทร์ทีฯ เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โดยในเบื้องต้น สำนักงาน กปร. ได้จัดพิมพ์หนังสือองค์ความรู้การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สนใจได้เข้าใจและมองเห็นภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ไปใช้ในการจัดการทางการเกษตร

สุดท้ายนี้ สำนักงาน กปร.ขอขอบคุณ คุณจันทร์ที ประทุมภา เป็นอย่างยิ่ง ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและรูปภาพในการจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเกษตรกรทฤษฎีใหม่ จะเป็นแนวทางให้เกษตรกร และผู้ที่สนใจได้มีหลักคิดแล้วนำไปพัฒนาการเกษตรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และแผ่ไปยังชุมชนตามลำดับต่อไป

(นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สารบัญ

คำนำ

1. ข้อมูลส่วนตัว	1
2. แนวปฏิบัติเพื่อปลดหนี้	4
องค์ความรู้การเกษตรของศูนย์เรียนรู้	7
เศรษฐกิจพอเพียงนายจันทร์ที่ ประทุมภา	
✂ เกษตรกรประณีต 1 ไร่	9
✂ การทำแปลงผักถาวร	12
✂ ปุ๋ยหมักชีวภาพ (ชนิดผง)	15
✂ ปุ๋ยหมักชีวภาพ (ชนิดน้ำ)	17
✂ การตอนกิ่ง ไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ประดับ	19
✂ การเสริมราก ไม้ผล	23
✂ การเปลี่ยนยอดไม้	25
✂ เพาะถั่วงอกแบบตัดราก	27
✂ การเพาะเมล็ดผักหวานป่า	29
✂ การเพาะเมล็ด ยางนา	32
✂ อาหารปลารัชมชาติ	34
✂ การเพาะพันธุ์ปลา	35
✂ การเผาถ่านด้วยถ่าน้ำมัน 200 ลิตร	39
✂ แก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์	41
✂ การทำน้ำมัน ไบโอดีเซลจากน้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ที่ใช้แล้ว (แบบอย่างง่าย)	43
✂ การอัดอิฐดินซีเมนต์	45
ภาคผนวก	49

1. ข้อมูลส่วนตัว

1.1 ประวัติครอบครัว

นายจันทร์ที ประทุมภา เกิดในปี พ.ศ. 2481 ภูมิลำเนาเดิม อยู่ที่บ้านเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ปัจจุบันอายุ 72 ปี สมรสกับ นางสาวภา ประทุมภา มีบุตรทั้งหมด 4 คน ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ 138 หมู่ที่ 6 บ้านโนนรัง ตำบลตลาดไทร อำเภوخุมพวง จังหวัดนครราชสีมา โทรศัพท์ 089-948-4737

1.2 ประวัติการศึกษา

- ✖ จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- ✖ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โท

1.3 ประวัติการทำงาน

นายจันทร์ที ประทุมภา สร้างฐานะครอบครัวอย่างพอกเพียรซื้อตรงด้วยการประกอบอาชีพเป็นพ่อค้ารับซื้อเส้นไหมแล้วนำไปขายต่อพร้อมกับได้ทำนาควบคู่ไปด้วยในพื้นที่ 22 ไร่ พัฒนาจนกระทั่ง มีร้านขายของชำ ตั้งโรงสีข้าว เลี้ยงหมู กว่า 80 ตัว และได้ชื่อว่าเป็นครอบครัวที่มีฐานะค่อนข้างดี

ปี พ.ศ. 2524 นายจันทร์ที เกิดความโลภอยากรวย รับเป็นนายหน้าหาคนไปทำงานต่างประเทศ รวบรวมเงินจากคนงานคนละ 25,000 ถึง 40,000 บาท ได้เงินมาทั้งหมด 2 แสนเศษแล้วนำเงินไปให้บริษัทรับส่งแรงงานไปต่างประเทศเพื่อทำวิชาปรากฏว่า บริษัทเชิดเงินหนีไป นายจันทร์ทีต้องรับผิดชอบหาเงินมาใช้คืนทั้งหมด

การเปลี่ยนฐานะครอบครัวอย่างกะทันหัน จากที่เคยมีฐานะค่อนข้างดีมาเป็นหนี้กว่าสองแสนทำให้พ่อจันทร์ที คิดฆ่าตัวตาย แต่ภรรยา (แม่สำเนา) ได้ให้สติไว้

นายจันทร์ที ได้นำที่นาไปจำนอง ขายโรงสี ขายสินทรัพย์ทุกอย่างที่มี ก็ไม่สามารถคืนเงินให้คนงานได้หมด ถูกตามทวงหนี้ ตีฉุน ชูฆ่า เกิดทุกข์แสนสาหัส ทุกคนในครอบครัวออกหารับจ้างทำงานทุกอย่างที่มีคนว่าจ้าง เช่น ชุดดิน ตัดต้นไม้ เลื่อยไม้ เป็นคนงานในไร่นา ต่อมา พ่อจันทร์ที ได้ไปเป็นคนงานต่างประเทศได้เงินก้อนหนึ่งกลับมาไถ่มาที่จำนองไว้คืน แล้วยึดอาชีพทำนาซึ่งวิถีดำเนินชีวิตก็ไม่ดีขึ้นเนื่องจากการดำรงชีวิตต้องซื้อทุกอย่าง กระทั่งได้ยินข่าวเรื่องการทำเกษตรผสมผสานของพ่อผาย สร้อยสระกลาง ปราชญ์ชาวบ้านและได้มีโอกาสรวมกลุ่มเพื่อนบ้านที่สนใจไปดูพื้นที่จริงและได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ การพบทางออกจากทุกข์ ด้วยการเรียนรู้วิถีเกษตรผสมผสานพึ่งตนเอง และพึ่งพากันเองของเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

นายจันทร์ทีจึงได้ขุดสระน้ำในที่ตนเองพร้อมกับการทำวิจัยวิถีการดำเนินชีวิตของครอบครัวโดยได้สำรวจข้อมูล เรื่องแรกที่สำรวจ คือ เรื่องรายจ่ายของครอบครัวเพื่อไปตอบคำถามที่ว่า จะอุดหนุนเรื่องรายจ่ายของครอบครัวอย่างไร จากข้อมูลที่สำรวจมาได้พบว่า รายจ่ายของครอบครัวที่มากที่สุดนั้นอยู่ที่เรื่องอาหารการกิน ที่ต้องกินเป็นประจำทุกวัน / หลังจากนั้นก็ไม่สำรวจข้อมูลเรื่องสิ่งทีร้านค้าขายได้โดยเฉพาะพืชผักที่คนในชุมชนซื้อไปรับประทาน เพื่อดูว่าเขาขายอะไรบ้าง แล้วก็ไปค้นหาข้อมูลเรื่องการเพาะปลูกเพื่อจะสามารถปลูกพืชได้นอกฤดูและปลูกได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี ซึ่งสำหรับการปลูกพืชนอกฤดูนั้นก็เพื่อจะสามารถขายได้ราคาที่ดีกว่า

ภาพที่ 1 พื้นที่ในการทำการเกษตรของนายจันทร์ที ประทุมภา

การเริ่มลงมือปฏิบัติที่ยึดหลักการ ทำเพื่อกิน เพื่ออยู่ (ก่อนคิดถึงการทำเพื่อขายเพื่อรวย) เมื่อเริ่มลงมือปลูกนั้น ครอบครัวพ่อจันทร์ที ได้เริ่มปลูกพืชผักประเภทที่คนในครอบครัวชอบกิน ให้ครบทุกอย่างที่ชอบกิน เพื่อไม่ต้องซื้อกิน โดยปลูกคละเคล้าให้มีหลายอย่างอยู่ด้วยกันบนขอบบ่อ ซึ่งนอกจากลงพืชผักแล้วได้ลงไม้ใหญ่แล้ว เช่น กล้าย น้อยหน่า มะม่วง เป็นต้น ในบ่อได้ปล่อยปลา โดยเน้นที่ปลากินพืช เพื่อไม่ต้องซื้ออาหารให้แต่เลี้ยงด้วยพืชผักที่กินในชีวิตประจำวัน ตรงยอดอ่อนนั้นให้คนกิน ส่วนที่ใบแก่ให้เป็นอาหารปลา

ภาพที่ 2 การปลูกพืชแบบผสมผสานในพื้นที่ของนายจันทร์ที ประทุมภา

2. แนวปฏิบัติเพื่อปลดหนี้

2.1 การปฏิบัติที่มีความพยายามลดต้นทุนการผลิตกระทั่งไม่ลงทุนเลย

ไม่ว่าจะลงมือทำกิจการอะไร นายจันทร์ที ยึดหลัก ไม่ลงทุน หรือลงทุนน้อยที่สุด เช่น การปลูกมะม่วง แรกสุดยอมลงทุนซื้อแม่พันธุ์เพียง 3 ต้น แล้วมาขยายพันธุ์เอาเอง หรืออย่างปลาที่ปล่อยลงบ่อ ก็เลือกที่ปลากินพืช เพื่อไม่ต้องซื้อหัวอาหาร พืชผักนอกจากเลือกปลูกประเภทที่ครอบครัวชอบกินแล้ว ต่อมาได้เลือกปลูกประเภทที่ขายได้ และขายได้ราคาดีเมื่อปลูกนอกฤดู ซึ่งการปลูกนอกฤดูนั้น ต้องไม่ใช่สารเคมี แต่ได้ใช้วิธีธรรมชาติเรียนรู้นิสัยพืชเพื่อปลูกนอกฤดูได้ เช่น คენ้ำและผักชีจีน (ราคาดอกฤดูก็ไล่ละร้อยกว่าบาท) ใช้วิธีนำสแลนมากางเพื่อให้เกิดร่ม แล้วให้น้ำสม่ำเสมอ ก็สามารถเก็บผลผลิตมาขายได้ตลอดทั้งปี นอกจากนี้เพื่อลดต้นทุนการผลิต การปลูกต้องคำนึงถึงสถานะของปริมาณน้ำ โดยช่วงน้ำมากให้ปลูกมากเมื่อน้ำน้อยก็ปลูกให้เหลือเฉพาะที่ครอบครัวต้องกินเป็นประจำ

2.2 การปฏิบัติที่มีความพยายามแสวงหาความรู้เชิงวิชาการ สมัยใหม่มาพัฒนาวิธีการผลิต

ความรู้ในการขยายพันธุ์พืช เช่น การตอน ทาบหรือตอกิ่ง หรือ การเพาะพันธุ์ปลาลา เป็นต้น พ่อจันทร์ที่ไม่เคยมีความรู้มาก่อน ที่ผ่านมามีประสบการณ์แต่ในเรื่องการทำนาเมื่อต้องมาทำเกษตรผสมผสาน จึงเกิดความคิดไปขอความรู้ จากครูที่สอนด้านการเกษตร จากโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน ผลผลิตจากวิธีการเกษตรผสมผสาน ไม่เพียงได้กินได้อย่างอุดมสมบูรณ์ แต่ยังปลดหนี้ก้อนใหญ่ได้ ในเวลาไม่นาน

ภาพที่ 3 ทำการเกษตรผสมผสานในพื้นที่ 1 ไร่

2.3 การจัดสรรรายได้เพื่อการใช้หนี้

ยึดหลักการไม่เหนียวหนี้ / มีน้อยใช้คินน้อย / มีมากใช้คินมาก / ไม่เก็บสะสมเป็นก้อนใหญ่แล้วจึงใช้คิน เพราะอาจใช้เงินระหว่างการเก็บออม เพราะอาจมีรายจ่ายฉุกเฉินได้

2.4 ยึดหลักธรรม และปรับเปลี่ยนลักษณะนิสัย

ความสำเร็จของการปลดหนี้ต้องอาศัยหลักธรรมได้แก่ ความซื่อสัตย์ การพึ่งตนเอง โดยใช้ศีล 5 เป็นฐานราก ประกอบกับต้องมีความอดทน อดกลั้น ขยัน มุมนานะ มีความเพียรพยายาม และมุ่งมั่น มีความร่วมมือกัน ภายในครอบครัว

ความสำเร็จของนายจันทร์ทีในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่จนได้รับรางวัลพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นบทพิสูจน์หลักธรรมและคุณลักษณะนิสัยข้างต้น เนื่องจากการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของนายจันทร์ที เริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ ก่อนตามหลักความพอประมาณ แล้วจึงค่อย ๆ ขยายใหญ่ขึ้นและทำต่อเนื่องเรื่อยมา ซึ่งจะต้องอาศัยความรอบคอบ รอบรู้ ความร่วมมืออย่างแข็งขันของสมาชิกภายในครอบครัวในการทำงานในแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ ส่งผลให้ครอบครัวมีภูมิคุ้มกัน ไม่ว่าเศรษฐกิจภายนอกจะตกต่ำไปเพียงไรก็ตาม

A black and white photograph of a tropical landscape. In the foreground, a river flows from the bottom left towards the center. The river is surrounded by dense, lush vegetation, including various types of trees and plants. In the background, a waterfall is visible, cascading down a rocky ledge. The overall scene is serene and natural.

องค์ความรู้การเกษตรของศูนย์เรียนรู้
เศรษฐกิจพอเพียงนางจันทร์ทิพย์ ประทุมภา

เกษตรประณีต 1 ไร่

การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาแก้วิกฤติในครอบครัว

1. มีการวางแผนที่ดี
2. สร้างองค์ความรู้
3. มีใจรักและศรัทธาในงานที่ทำ เน้นการพึ่งตนเอง
4. ต้องมีความขยัน หมั่นเพียร อดทน อดกลั้น อดออม

5. ลดรายจ่าย

- ❖ สำนักรวค่าใช้จ่ายในครัวเรือน แล้วปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก ปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ผลไม้ยืนต้น
- ❖ เลิกใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีทุกชนิด แล้วหันมาทำปุ๋ยชีวภาพใช้เอง
- ❖ หยุดเผาต่อซังข้าว ทำปุ๋ยพืชสดใช้เอง
- ❖ ทำสมุนไพรรักษาโรคแมลงใช้เอง
- ❖ ปลูกไม้ยืนต้นเพื่อเป็นเงินออม เป็นบำนาญชีวิต
- ❖ เลี้ยงสัตว์ใหญ่ไว้ใช้แรงงาน
- ❖ เลี้ยงสัตว์เล็กไว้เป็นอาหาร

- ✿ ทำเครื่องใช้ในครัวเรือนใช้เอง เช่น น้ำยาล้างจาน แชมพู สบู่ ฯลฯ
- ✿ ลด ละ เลิก อบายมุข และสิ่งเสพติดทุกชนิด

6. เพิ่มรายได้

- ✿ สร้างความสามัคคีในครอบครัว ร่วมด้วยช่วยกันทำจากเล็กไปหาใหญ่
- ✿ ขยายผลผลิตในสวน เช่น พืชผักสวนครัว ไม้ผล ไม้ยืนต้น เลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ เป็ด ปลา

☼ เพาะกล้าไม้เพื่อปลูกเองในสวน และเผื่อจำหน่ายเพื่อเป็น รายได้เสริม

7. การออม

☼ ออมดิน ออมน้ำ ออมสัตว์ ออมต้นไม้ ออมกัลยาณมิตร และออมเงิน

8. มีการรวมกลุ่มสร้างเครือข่าย ขยายองค์ความรู้สู่ชุมชน (มีของดีแล้ว บอกต่อ)

****ฝากบอก**** ถ้าใครอยากหายจน ไม่มีหนี้ ขอให้เดินตามรอยพ่อหลวงของเรา น้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต มีความขยัน หมั่นเพียร ประหยัด ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีความเอื้ออาทร เพื่อแผ้ว แปลงปันซึ่งกันและกัน

โดย. พ่ोजันทรืที ประทุมภา

โทร. 089-9484737

การแปลงผักถาวร

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ฟาง
2. ปุ๋ยคอก
3. แกลบดิบ-แกลบดำ
4. เศษวัชพืชใบไม้เปียกและแห้ง กิ่งไม้เล็กๆ ต้นกล้วย ผักตบชวา หรืออื่นๆ ที่ย่อยสลายได้

ขนาดแปลงผัก

ขนาดแปลงผัก กว้าง 1 เมตร ยาว 4 เมตร ลึก 50 เซนติเมตร

วิธีทำ

1. ขั้นที่ 1 นำฟางที่เตรียมไว้มารองกันหลุมให้ได้ความหนาประมาณ 10 เซนติเมตร รดน้ำให้เปียก

2. ขั้นที่ 2 นำแกลบดิบ-แกลบดำ เทลงในหลุมให้ทั่ว ให้ได้ความหนาประมาณ 5-10 เซนติเมตร

3. ขั้นที่ 3 นำปุ๋ยคอกเทลงให้
ทั่วหลุมให้ได้ความหนาประมาณ 5-10
เซนติเมตร

4. ขั้นที่ 4 นำเศษวัชพืชใบไม้
เปียกและแห้ง กิ่งไม้เล็กๆ ต้นกล้วย
ผักตบชวาหรืออื่นๆ ที่ย่อยสลายได้
มาวางลงในหลุมแล้วใช้มิดลับให้เป็นชั้นเล็ก ๆ เพื่อให้ย่อยสลายได้ง่าย

5. ขั้นที่ 5 นำฟางอีกส่วนหนึ่งมาคลุมให้ทั่วหลุมอีกรอบให้ได้ความหนา
ประมาณ 5-10 เซนติเมตร

6. และขั้นสุดท้าย ขั้นที่ 6 ให้นำดินมากลบหลุมให้สูงเกินกว่าพื้น
ประมาณ 5-10 เซนติเมตร

7. ทิ้งไว้ประมาณ 15-30 วัน สามารถนำพืชผัก ผลไม้ ไม้ยืนต้น ลงปลูกได้เลย

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. พืชผักงอกงาม ถ้าเป็นต้นไม้ก็จะมีลำต้นที่ใหญ่แข็งแรง โตเร็วและออกดอก ออกผลเร็ว
2. ประหยัดเวลา และดูแลรักษาง่าย
3. ประหยัดน้ำ รดน้ำครั้งเดียวสามารถอยู่ได้ถึง 7 วัน

โดย. นายสุวัฒน์ชัย จำปามูล
โทร. 081-0742843

ปุ๋ยมักชีภาพ (ชนิดผง)

วัสดุ / อุปกรณ์

1. มูลสัตว์แห้ง (ทูปหรือบดให้ละเอียด)	1	ถุงปุ๋ย
2. แกลบดิบ (แกลบเหลือง)	1	ถุงปุ๋ย
3. รำละเอียด (รำอ่อน)	$\frac{1}{2}$	ถุงปุ๋ย
4. กากน้ำตาล	2	แก้ว
5. น้ำหมักชีวภาพ	2	แก้ว
6. น้ำสะอาด	10-12	ลิตร

วิธีทำ

นำมูลสัตว์กับแกลบมาคลุกเคล้าให้เข้ากัน นำกากน้ำตาล น้ำหมักชีวภาพ และน้ำสะอาดมาผสมให้เข้ากันแล้วเทรตมูลสัตว์กับแกลบดำที่เตรียมไว้ คลุกเคล้าให้เข้ากันอีกรอบให้ได้ความชื้นประมาณ 50 % โดยใช้มือกำวัสดุที่ผสมกันเรียบร้อยแล้วบีบให้แน่น เมื่อแบมือออกแล้ววัสดุยุบติดกันเป็นก้อนได้โดยที่ไม่มีน้ำไหลออกมาแสดงว่าใช้ได้แล้ว แต่ถ้าบีบแล้วยังมีน้ำไหลออกมาหรือยุบไม่เป็นก้อนก็ให้เติมน้ำหัวเชื้อจุลินทรีย์ลงไปอีกจนกว่าจะปั้นเป็นก้อนได้

ขั้นตอนต่อไปให้นำรำละเอียดมาผสมให้เข้ากันกับปุ๋ยที่หมักไว้ ทิ้งไว้ประมาณ 7 วัน

ในการหมักสามารถทำได้ 2 วิธี

1. กองไว้กับพื้นให้สูงประมาณ 1 คืบ ใช้ถุงกระสอบคลุมไว้ โดยวิธีนี้ต้องกลับกองปุ๋ยตอนเช้าทุกวันจนกว่าจะครบ 7 วัน

2. หมักใส่ถุงปุ๋ย โดยการใส่จะใส่ 2 ส่วน 3 ของถุงปุ๋ย แล้วมัดปากถุงไม่ต้องแน่น ให้มีรูระบายอากาศด้วย ทิ้งไว้ประมาณ 7 วัน นำไปใช้ได้เลย

****หมายเหตุ**** การใส่ถุงปุ๋ย เวลาใส่ไม่ควรยกถุงปุ๋ยกระแทกเพราะจะทำให้ปุ๋ยอัดกันแน่นจนเกินไปจะทำให้ปุ๋ยเน่าเหม็นได้

วิธีใช้ สามารถใช้ได้กับพืชทั่วไป อัตราการใช้ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นดิน ถ้าดินร่วนซุยดีก็ไม่ต้องใส่มาก แต่ถ้าดินไม่ดีก็จำเป็นต้องใส่จำนวนมาก ๆ ในพื้นที่นาข้าวใช้ประมาณ 100 กิโลกรัม / 1 ไร่ ควรใส่ปุ๋ยชนิดนี้ในช่วงการไถกลบตอซังข้าว

โดย นายวิจิต ประทุมภา (ชิต)
โทร. 081-7790562, 085-0979730

ปุ๋ยมักชีภาพ (ชนิดน้ำ)

สูตรเศษอาหาร

วัสดุ / อุปกรณ์

1. เศษอาหาร	3 กิโลกรัม
2. กากน้ำตาล	2 แก้ว
3. น้ำหมักชีวภาพ	2 แก้ว
4. น้ำเปล่า	8-10 ลิตร
5. ถังหมัก	1 ใบ

วิธีทำ

นำวัสดุ / อุปกรณ์ ตั้งแต่ข้อ 1-4 มาเทรวมกันลงในถังหมัก แล้วคลุกเคล้าให้เข้ากันปิดฝาถังหมัก ทิ้งไว้ 3 เดือน (ตั้งไว้ในที่ร่ม)

วิธีใช้

☼ นำปุ๋ยหมักชีวภาพชนิดน้ำ	3-4 ช้อนโต๊ะ
☼ กากน้ำตาล	3-4 ช้อนโต๊ะ
☼ น้ำเปล่า	10 ลิตร

นำมาผสมให้เข้ากัน สามารถใช้รดโคนต้นไม้หรือฉีดพ่นทางใบไม้หรือพืชผักต่าง ๆ ได้

****หมายเหตุ**** ในการรดน้ำต้นไม้ด้วยน้ำหมักชีวภาพควรรดน้ำในตอนเย็น

สูตรน้ำข้าวข้าว (สูตรซี่เกี้ยว)

วัสดุ / อุปกรณ์

1. น้ำข้าวข้าว	1	ลิตร
2. น้ำตาลทราย	2	ช้อนโต๊ะ
3. น้ำหมักชีวภาพ (หรือยาคู)	2	ช้อนโต๊ะ
4. ขวดพลาสติกขนาด	1.25	ลิตร

วิธีทำ

นำส่วนผสมทุกอย่างคลุกเคล้าให้เข้ากันนำมาบรรจุลงในขวดพลาสติก
ทิ้งไว้ประมาณ 7 วัน ตั้งไว้ในที่ร่ม

วิธีใช้

จะใช้เหมือนกันกับสูตรเศษอาหาร

โดย นายวิจิต ประทุมภา (ชิต)
โทร. 081-7790562, 085-0979730

การตอนกิ่ง ไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ประดับ

หัวใจของการตอนกิ่ง

1. มีดที่มีคมและสะอาด
2. ปาดแผลให้เรียบ
3. ภายใน 1 นาทีต้องทำให้เสร็จ

วัสดุ / อุปกรณ์

1. กรรไกร
2. มีดคัทเตอร์
3. ขุยมะพร้าวบดละเอียดพร้อมภาชนะใส่
4. ถุงใส ขนาด 4x6 นิ้ว (สำหรับกิ่งเท่าดินสอ)
5. เชือกฟาง ยาว 50 เซนติเมตรโดยประมาณ จำนวน 2 เส้น
6. น้ำพร้อมภาชนะ

ไม้ผลมีอยู่ 2 กลุ่มใหญ่ ๆ

1. กลุ่มที่มีลูกตก
กลุ่มนี้เรียกว่า กลุ่มตัวเมีย
2. กลุ่มที่ไม่มีลูก
กลุ่มนี้เรียกว่า กลุ่มตัวผู้

กิ่งไม้แบ่งออกเป็น 3 กิ่งใหญ่ ๆ

1. กิ่งง่ามหรือเรียกว่ากิ่งเคล้าอีสาน คือ กิ่งใหญ่กิ่งแรก ห้ามตัด
2. กิ่งกระโดง คือ กิ่งที่งอกออกจากโคนต้นแซกขึ้นตรงกลาง กิ่งนี้จะสวยมาก แต่เขาจะไม่ออกลูก ให้ตัดทิ้งเลย
3. กิ่งน้ำค้าง หรือกิ่งแขนงเล็ก ๆ คือกิ่งนี้ไม่มีประโยชน์เขาจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นแม่ เป็นที่หลบซ่อนตัวของแมลงต่าง ๆ ให้ลูกเล็กและไม่ตก ให้ตัดทิ้งเลย

กิ่งไม้ที่ไม่ควรเลือกมีอยู่ 2 กลุ่มใหญ่ ๆ

1. กิ่งที่อยู่ในทรงพุ่มกลาง ๆ กิ่งพวกนี้เขาจะไม่ค่อยมีลูก ถึงมีก็ไม่ตก
2. กิ่งที่คลุมดิน กิ่งพวกนี้ถึงตอนเอาไปปลูกได้เขาก็จะไม่ขึ้นตรง

กิ่งที่ควรเลือกไปเป็นแม่พันธุ์ มีอยู่ 2 กลุ่ม

1. กิ่งที่มีแนวตั้งตรง ไม่อ่อน ไม่แก่จนเกินไป
2. กิ่งที่อยู่บริเวณรอบนอกที่ถูกแสงแดดมากที่สุด

การผสมขุยมะพร้าว

1. เอาภาชนะที่เตรียมมาใส่ขุยมะพร้าวตามต้องการ
2. นำน้ำที่เตรียมไว้มาผสม

คลุกเคล้าให้เข้ากัน

3. ใช้มือจับขุยมะพร้าวที่คลุกเคล้ากันแล้วมาลองบีบแน่นๆ แล้วแบมือออก ดูว่าขุยมะพร้าวเกาะกันแน่นเป็นก้อนหรือไม่ ถ้าไม่ให้เติมน้ำเข้าไปอีกแต่อย่าให้เปียกมาก แล้วลองบีบดูใหม่อีกครั้ง ขุยมะพร้าวต้องไม่แตกออกจากกันและต้องไม่มีน้ำไหลออกมา

4. นำถุงใส่ที่เตรียมไว้มาใส่ขุยมะพร้าวให้พอเหมาะไม่แน่นและไม่หลวมจนเกินไป ใช้มือบีบถุงประมาณ 2-3 ครั้ง เพื่อทำการไล่ลมออกแล้วพับปากถุงเป็น 3 พับ แล้วเอามิดคัทเตอร์ผ่าตรงกลาง

วิธีควั่นกิ่งไม้

1. พอได้กิ่งไม้มาแล้วต้องดูยอดเป็นสีเขียวหั่นไม่ได้
2. ตรงก้านเป็นสีเขียวก็หั่นไม่ได้
3. ตรงพิวของกิ่งไม้จะเป็นสีน้ำตาลแก่ตรงนั้นหั่นได้เพราะพิวเหมือน

แม่ของเขาแล้ว

การควั่นกิ่งไม้

1. ควั่นใต้ตาตุ่มหรือตาทิ้ง ตาใบก็ได้
2. ควั่นรอบกิ่งให้เปลือกหลุดออก
3. แกะเปลือกออกแล้วเอาสันมีดขีดเบา ๆ ให้เนื้อเจริญออกมาหมด

การหุ้ม

นำถุงที่เตรียมไว้มาผ่าเบาะออก แล้วหุ้มที่บริเวณที่ควั่นไว้

วิธีมัดเชือก

1. มัดข้างบนก่อน เขาเรียกว่า เน่าไว้ไม่ให้แน่น
2. มัดข้างล่างให้แน่นแล้วกลับไปมัดข้างบนให้แน่นจนหมุนไม่ได้ ถ้าหากหมุนได้ถือว่าไม่ผ่าน ผลตามมาคือ ปัญหา

ปัญหาคือ

1. น้ำระเหยออกจากขุยมะพร้าวแห้งก่อนออกราก
2. น้ำไหลเข้าเมื่อมีฝนตกเกิดการเน่าก่อนรากงอก

ผลดี

ได้กินผล ไม่กลายพันธุ์

ผลเสีย

ไม่มีรากแก้ว อาจโค่นล้มง่ายเมื่อเจอพายุฝนรุนแรง

ระยะเวลาออกราก

หลังจากตอนแล้วประมาณ 18 วัน จะออกรากระยะเวลาในการตัดกิ่ง
ไปปลูกประมาณ 45-90 วัน หรือรากแก่เป็นสีน้ำตาลเหมือนผิวของลำต้นแม่

การปักชำ

ตัดออกจากต้น เอาถุงยางออก ตัดเชือกออก แล้วนำไปชำที่ถุงที่เตรียม
ไว้ อย่างน้อย 15 วัน ถึงจะเอาไปปลูก

การเสริมราก ไม้ผล

วัสดุ / อุปกรณ์

1. มีดคัทเตอร์
2. กรรไกรตัดแต่งกิ่ง
3. เทปใส
4. กิ่งไม้ที่เตรียมไว้ตอน

วิธีทำ

นำกิ่งตอนมาปลูกประมาณ 6 เดือน ถึง 1 ปี หลังจากนั้นนำเมล็ดไม้ผลที่แข็งแรงที่เราต้องการนำมาเพาะกล้าให้งอกประมาณ 4-5 ฟุต หรือนำเอาเมล็ดมาปลูกข้างต้นไม้ที่เราจะเสริมรากห่างกันประมาณ 50-60 เซนติเมตร หลังจากนั้นนำยอดไม้มาทาบกับต้นไม้ที่จะเสริมราก แล้วตัดยอดไม้เป็นรูปปากฉลาม ส่วนต้นไม้ที่จะนำไปทาบให้ตัดเป็นรูปตัวยู

ที่เพาะกล้าด้วยเมล็ดแตกยอดให้ตัดทิ้ง ไม่เจริญงอกงามหรืออาจตายได้

แล้วนำกล้าเพาะไม้ที่ตัดเป็นรูปปากฉลามนำมาเสียบเข้าด้วยกัน แล้วนำเทปใสมาพันจากข้างบนลงมาข้างล่าง พันให้แน่นไม่ให้น้ำไหลเข้าไปได้ ป้องกันไม่ให้ลำต้นและยอดเน่าป่ล่อยทิ้งไว้ประมาณ 15-20 วัน ถ้าต้น

เพราะต้นไม้ที่เราทำการเสริมรากจะ

ประโยชน์ของการเสริมราก

1. ต้นไม้ที่เสริมรากไม่กลายพันธุ์ ให้ผลดกและใหญ่ รสชาติเหมือนเดิม
2. มีรากแก้วที่แข็งแรงเจริญเติบโตได้เร็ว ป้องกันลม มีความแข็งแรง
3. เป็นการทำสาวต้นไม้ทางราก

หมายเหตุ :

ในการเสริมรากต้นไม้ต้องใช้ไม้ตระกูลเดียวกันเท่านั้นในการเสริมราก แต่ถ้าเป็นมะม่วง แนะนำให้เอาเมล็ดมะม่วงกะล่อนจะดี เพราะทนต่อสภาพดิน ฟ้า อากาศ ได้ดีมาก

ไม้ผลทุกชนิดสามารถนำมาเสริมรากได้ ถ้าเป็นกิ่งไม้ ให้ตอนกิ่งที่นำมาปลูกไม่ว่าจะเป็นกิ่งไม้ตอนที่หลากหลาย

โดย. นายประจวบ ชัยนา (จวบ)

โทร. 084-4309504

การเปลี่ยนยอดไม้

วัสดุ / อุปกรณ์

1. มีดคัทเตอร์
2. กรรไกรแต่งกิ่ง
3. เทปใส
4. ปากกาเคมี
5. ต้นตอที่เลือก
6. ยอดไม้พันธุ์ดี

หัวใจในการปฏิบัติ

ให้เป็นไม้ผลพันธุ์ดี ในการเปลี่ยนยอดไม้ วัสดุ / อุปกรณ์ทุกอย่าง ต้องสะอาดและไม่เป็นสนิม ต้นตอที่เหมาะสมต้องเท่าด้ามปากกาหรือโตกว่าก็ได้ แต่ห้ามเล็กกว่าปากกา

การเก็บยอดที่จะนำมาเปลี่ยนต้องเป็นยอดพันธุ์ที่ดีกว่า และการรักษา ยอดพันธุ์ที่จะนำมาเปลี่ยนต้องรักษาไม่ให้เหี่ยว ตัดยอดให้ยาวประมาณ 20 เซนติเมตร เอาใบออกทันที ให้เอาถุงพลาสติกใส่เอาน้ำกรอกถุงแล้วเทน้ำทิ้ง เหลือไว้พอชุ่มถุงพลาสติกพันให้แน่นเก็บไว้ในที่ที่มีอากาศเย็น

วิธีทำ

ต้องเป็นไม้ตระกูลเดียวกันเท่านั้นที่จะเปลี่ยนยอดได้ ตัดยอดที่เตรียม มาให้เหลือ 10 เซนติเมตร เอามาวัด ที่ต้นตออย่างสูงหรือเหมาะสมประมาณ 100 เซนติเมตร ตัดกิ่งที่มีลิ่งกีดขวาง ออกเพื่อให้มีพื้นที่ในการพันเทปใส

เอายอดที่เตรียมมาวางทาบ แล้วเอาปากกาเคมีทำเครื่องหมายไว้ตามยอด แล้วเอามีดกรีดตามรอยให้เหลือเส้นปากกาเคมี (ให้กรีดในเส้นปากกาเคมี) แล้วตัดด้านบนฉลามหรือเหลาให้แหลม อย่าให้มีคสันและ

แต่งปลายยอดซ้าย ขวา และหลังให้แหลม แล้วเสียบเข้าตรงที่เราแกะเปลือกออกได้เลย แล้วเอาเทปใสพันจากข้างล่างขึ้นข้างบน (น้ำใหม่ไม่ให้เข้า น้ำเก่าไม่ให้ออก)

การตรวจสอบดูว่าจะติดหรือไม่ติด รอดูประมาณ 2 สัปดาห์ ถ้ายอดใดมีสีดำแสดงว่าไม่ติด แต่ถ้าเป็นสีเขียวไม่ต้องทำอะไรเลย รอดีกเดือน จะเห็นยอดแตกออกตามตางิ่งไม้ แล้วทำการตัดได้เลย

ผลดีของการเปลี่ยนยอด

1. ไม่กลายพันธุ์
2. มีรากแก้วที่อายุยืน แข็งแรง

โดย. พ่อประसार พลแสน (สาร)

เกาะถั่วบอกแบบตัดราก

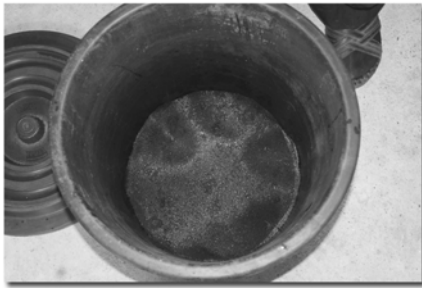
วัสดุ / อุปกรณ์

1. เมล็ดถั่วบอก
2. ถังพลาสติกเจาะรู
3. ตะกร้าพลาสติก
4. กะละมัง
5. ตะแกรงพลาสติกเบอร์ 10 (ตัดเป็นวงกลมขนาดพอเหมาะกับถังพลาสติก)
6. กระสอบป่าน (ตัดเป็นวงกลมขนาดเท่ากับตะแกรงพลาสติก)
7. น้ำร้อน 1 ลิตร
8. น้ำเย็น 1 ลิตร

วิธีทำ

1. นำเมล็ดถั่วบอกมาล้างน้ำให้สะอาด (เลือกเมล็ดที่ลอยน้ำออกทิ้ง)
2. นำน้ำร้อน 1 ลิตร, น้ำเย็น 1 ลิตร มาเทรวมกัน แล้วนำเมล็ดถั่วบอกที่เตรียมไว้ลงไปแช่ 4-6 ชั่วโมง

3. นำกระสอบป่านที่เตรียมไว้มา
แช่น้ำให้เปียก แล้วนำไปวางในถัง
พลาสติกที่เตรียมไว้ จากนั้นนำ
ตะแกรงที่เตรียมไว้มาวางทับกระสอบ
ป่านอีกรอบ แล้วนำเมล็ดถั่วออกมา
โรยให้ทั่วแล้วเกลี่ยให้สม่ำเสมอ

**** หมายเหตุ**** ในหนึ่งถังพลาสติกสามารถทำได้หลายชิ้นตามความต้องการ

โดย ดวงจันทร์ จำปามูล (นี)

โทร. 081-0742843

การเพาะเมล็ดผักหวานป่า

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. เมล็ดผักหวานป่าที่สุกแล้ว
2. ปุ๋ยคอก
3. แกลบดิบ, แกลบดำ
4. ปุ๋ยน้ำชีวภาพ
5. ดินร่วนซุย
6. ถังเพาะขนาด 3x7 นิ้ว
7. พลาสติกแผ่นหรือผ้ายาง

วิธีผสมดินเพาะผักหวานป่า

1. นำปุ๋ยคอก แกลบดิบ แกลบดำ และดินร่วนซุย มาผสมให้เข้ากัน ในอัตราส่วน 1 ต่อ 1

2. นำปุ๋ยน้ำชีวภาพจำนวน 1 ลิตร ต่อน้ำ 10 ลิตร ผสมให้เข้ากันแล้ว ใช้บัวรดน้ำรดกองปุ๋ยหมักที่เตรียมไว้ ผสมให้เข้ากันให้ได้ความชื้นประมาณ 40-50%

3. นำถังเพาะมากรอกดินที่เตรียมไว้

4. ใช้ผ้ายางปู
พื้นที่ที่จะวางต้นกล้า
ผักหวานป่าเพื่อป้องกัน
ไม่ให้รากผักหวานป่า
ลงไปในพื้นที่ดิน

ฤดูการเก็บเมล็ดผักหวานป่า

การเก็บเมล็ดผักหวานป่าจะอยู่ในช่วง เดือนเมษายน ถึง เดือนพฤษภาคม ของทุกปี

การเพาะเมล็ดผักหวานป่า

ให้นำเมล็ดผักหวานปามาบิบให้เปลือกแตกออกเหลือแต่เนื้อและแกน (ในการบิบเมล็ดให้ใส่ถุงมือยางเพราะในเมล็ดผักหวานป่ามีสารสีขาวยที่มีฤทธิ์ กัดมือจนบางทำให้มีเลือดซึม ๆ เกิดขึ้นได้)

เมื่อบิบเมล็ดให้เหลือแต่เนื้อและแกนเสร็จแล้ว ให้เทใส่ฝ้ายางที่รองไว้ในกะละมังที่มีน้ำใส่ไว้ ทำการรวบฝ้ายางนวดให้เนื้อหลุดออกเหลือไว้แต่แกน เมล็ด

เทน้ำในกะละมังทิ้ง นำปูนขาวมาคลุกเข้ากับแกนเม็ดเพื่อป้องกันเชื้อรา และแมลงรบกวน แล้วจึงนำไปลงในถุงเพาะที่มีดินผสมกับแกลบดำ โดยวิธี ลง ให่วางฝังเพียงครึ่งแกนเมล็ดไม่กลบให้มิด (มีผู้ใช้วิธีเจาะดินเป็นช่องแล้ว หยอดแกนเมล็ด กลบดินจนมิดเมล็ดปรากฏว่า เน่าตายเกือบหมด โดยได้ฝัง เมล็ดวิธีนี้ 60-70 เมล็ด เกิดเพียง 7 ต้นยอดโผล่พ้นดินเพียง 2 เซนติเมตร แต่ รากยาวถึง 20 เซนติเมตร เมื่อย้ายมาปลูกปรากฏว่ารากขาดจึงไม่แน่ใจว่าจะรอด)

ช่วงเวลาผ่านไปหลังฝังแกนเมล็ด ประมาณ 3-7 วัน จะแตกคล้ายถั่วงอก รากแหล่ล็ก (ที่กล่าวว่ารากแหล่ล็กเพราะสังเกตจากส่วนที่ทดลองเพาะ ใส่ขวดพลาสติกใส)

ช่วงแตกเป็นถั่วงอก จะอยู่ในลักษณะนี้ค่อนข้างนาน ใช้เวลาประมาณ 30-40 วัน จึงจะแทงยอดขึ้นบนดิน

การปลูกลงดินอัตราการรอดจะสูงหากนำลงดินในช่วงที่เป็นถั่วงอก และ ดูแลให้ดินในพื้นที่ปลูกมีความชุ่มชื้น หากปลูกในช่วงที่แทงยอดพ้นดินแล้ว ราก อาจล็กมาก เมื่อเคลื่อนย้ายอาจทำให้รากขาดได้

การเจริญเติบโตของต้นผักหวาน มีลักษณะคล้ายเป้าน้อย คือ รากจะแผ่
ออกไปที่เรียกว่าไหล แล้วผักหวานต้นใหม่จะแทงยอดขึ้นเหนือพื้นดินจากไหล
เหล่านั้น

วิธีปลูกผักหวานป่าให้โตเร็ว

ขุดหลุมให้ได้ขนาดกว้าง 50 เซนติเมตร ยาว 50 เซนติเมตร และลึก
50 เซนติเมตร ใส่ฟาง ปุ๋ยคอก แกลบดิบ แกลบดำ และดินร่วนซุย แล้ว
ผสมให้เข้ากัน รดน้ำด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพให้เปียกทั้งไว้ประมาณ 7 วัน นำ
ต้นกล้าผักหวานป่าลงปลูกได้เลย

การปลูกผักหวานป่าสามารถปลูกควบคู่กับพืชชนิดอื่นได้ เช่น ต้นตะขบ
ต้นกระท้อน ต้นมะรุ้ม ต้นยางนา ต้นแดง ต้นฝาง ต้นพุง ต้นแค ต้นน้อยหน่า
ต้นลำไย ต้นผักเสม็ด

ผักหวานป่า อายุ 2-3 ปีสามารถเก็บกินได้เลย

การดูแลรักษา

ผักหวานไม่ถูกกับน้ำขัง ฉะนั้นเวลาฝนตกจึงไม่ควรเดินหรือพาสัตว์เลี้ยง
ไปเดินใกล้ต้นผักหวานในรัศมี 1 เมตร เพราะจะทำให้เกิดหลุมน้ำขังขึ้นได้
อย่ารดน้ำแรง ๆ ไม่รดใส่ต้นหรือรดใส่ใบ แต่ให้รดน้ำบริเวณราก และไม่ใส่
สารเคมีใด ๆ

โดย: นายสุวัฒน์ชัย จำปามูล
โทร. 081-0742843

การเพาะเมล็ด ขางนา

เตรียมวัสดุ / อุปกรณ์

1. ถุงดำ
2. ปุ๋ยคอก
3. แกลบดำ
4. แกลบดิบ
5. ดินร่วนซุย
6. เมล็ดพันธุ์ที่เราต้องการเพาะปลูก

อัตราส่วนในการผสมดิน

ดินร่วนซุย	1	ส่วน
ปุ๋ยคอก	1	ส่วน
แกลบดำ	1	ส่วน
แกลบดิบ	1	ส่วน

ฤดูการเก็บเมล็ดพันธุ์

จะอยู่ในช่วง เดือน เมษายน ถึง เดือน พฤษภาคม ของทุกปี

วิธีทำ

นำอัตราส่วนในการผสมดินที่เตรียมไว้มาคลุกเคล้าให้เข้ากันแล้วรดน้ำให้ชุ่ม หมักทิ้งไว้ประมาณ 7-10 วัน แล้วนำมากรอกใส่ถุงดำ ขณะที่กรอกใส่ถุงดำไม่ต้องอัด

ดินให้แน่นจนเกินไป ให้จับปากถุงกระแทกเบา ๆ แล้วใส่ดินให้เต็มพอดีถุง แล้วนำเมล็ดที่เตรียมไว้ (เมล็ดยางนา) มาเสียบลงดินประมาณครึ่งเมล็ด ทั้งไว้ประมาณ 1 สัปดาห์ เมล็ดยางนาจะงอกให้รดน้ำทุกวันพอชุ่มไม่ต้องเปียกจนน้ำขัง เก็บไว้ในที่ร่มมีแดดรำไร

ต้นกล้าที่งอกได้ประมาณ 1-2 เดือน สามารถนำไปปลูกได้แต่จะอ่อนแอ เพราะรากจะไม่ค่อยแข็งแรง ถ้าต้นกล้ายางนาปลูกได้ผลดี คือต้นกล้าที่มีอายุตั้งแต่ 1-2 ปีขึ้นไป

(เคล็ดลับ)

เมล็ดยางนาก่อนนำมาเพาะต้องนำไปแช่น้ำ 2 คืน แล้วนำเมล็ดยางนาใส่ไว้ในกระสอบป่านรดน้ำให้ชุ่มทิ้งไว้ประมาณ 3 คืนแล้วเปิดดู รากจะงอกเป็นสีขาว แล้วนำมาปักข้างลงในถุงดำที่เราเตรียมไว้หลังจากนั้นประมาณ 2 สัปดาห์ ต้นยางนาจะงอกแล้วดูแลรดน้ำพอชุ่มทุกวัน ต้นกล้าจะตายยาก

โดย. นายสมบุญ สาลาด
โทร. 085-4177702

อาหารปลาธรรมชาติ

วัสดุ / อุปกรณ์

1. ข้างแห้ง	5	กิโลกรัม
2. รำอ่อน	5	กิโลกรัม
3. ปลาป่นหรือกระดูกป่น	1	กิโลกรัม (ถ้ามี)
4. กากมะพร้าว	2	กิโลกรัม
5. กากถั่วเหลือง	2	กิโลกรัม
6. มันสำปะหลังบด	2	กิโลกรัม
7. กากน้ำตาล	1	แก้ว
8. น้ำหมักชีวภาพ	1	แก้ว

ขั้นตอนการทำ

1. ข้าวแห้งต้มให้เหนียว จากนั้นให้นำกากน้ำตาลและน้ำหมักชีวภาพมาผสมคลุกเคล้าให้เข้ากัน ให้ได้ความชื้นประมาณ 30 %
2. นำรำอ่อน ปลาป่น กากมะพร้าว และมันสำปะหลังมาคลุกเคล้าให้เข้ากัน
3. เสร็จแล้วนำส่วนผสมทุกอย่างที่เตรียมไว้มาคลุกเคล้าให้เข้ากัน แล้วนำมาตากให้แห้ง ประมาณ 3-4 วัน
4. นำมาบรรจุใส่ถุง เป็นอันเสร็จ

โดย นายณัฐพล จำปามูล (ตัม)
โทร. 087-9575693

การเพาะพันธุ์ปลา

การเพาะพันธุ์ปลาดุก

การเตรียมบ่อซีเมนต์

- ❁ บ่อซีเมนต์ขนาด กว้าง 120 เซนติเมตร ยาว 2-3 เมตร
- ❁ ท่อระบาย PVC ขนาด 1 - 2 นิ้ว
- ❁ มีรางน้ำซีเมนต์ระบายน้ำได้

ขั้นตอนการเตรียมบ่ออนุบาลลูกปลา

1. สูบน้ำออกจากบ่อให้หมด ทำความสะอาดบริเวณในบ่อและขอบบ่อ
2. นำปูนขาวและปุ๋ยคอก (ขี้วัวและขี้ไก่พันธุ์ไข่) โรยบริเวณในบ่อและขอบบ่อ (สูตร 1 งานใช้ขี้วัว 100 กก. ขี้ไก่ 50 กก. 10-20 กก.) ทั้งไว้ 7 วัน แล้วนำน้ำเข้าบ่อในวันที่ 8

อุปกรณ์ที่ต้องเตรียม

1. ยาเม็ดโมดิเนียมเอ็ม
2. ฮอว์โมนีดีปลา
3. น้ำกลั่น 80 ไมโครกรัม
4. ครกบดยา
5. สลิ่งฉีดยา
6. มีดคัดเตอร์
7. ขนไก่ 2 ก้านมัดติดกัน
8. ผ้าเชียว ขนาดพอประมาณกับบ่อ
9. บ่อซีเมนต์

วิธีผสมยา

บดยาเม็ดโมติเนียมเอ็มให้ละเอียด น้ำยาฮอร์โมน 10 ไมโคร น้ำกลั่น 90 ไมโคร ผสมให้เข้ากัน (แม่พันธุ์หนัก 1 กก. ต่อน้ำยา 100 ไมโคร)

เวลาในการฉีดฮอร์โมน

1. ฉีดยาเวลา 19.00 - 20.00 น.
2. ริดไข่เวลา 04.00 - 05.00 น.
3. ผ่าตัดเอาฮอร์โมนจากฟองพันธุ์มาผสมกับไข่ของแม่พันธุ์ คนให้เข้ากัน
4. นำไข่ลงบ่อเวลา 06.00 น.

โดยประมาณ

วิธีการคัดแม่พันธุ์ ฟองพันธุ์

1. แม่พันธุ์ปลาตุ๊ก 1 กก. (แม่ไข่)
2. ฟองพันธุ์ปลาตุ๊ก 1 ตัว (ตัวที่สมบูรณ์) ต่อกแม่พันธุ์ 3 กก.

****ข้อสังเกต**** ลูกปลาจะติดให้เห็นภายใน 1 สัปดาห์ต่อจากนั้นให้อาหารพอสมควร อาหารคือหัวอาหารปลาตุ๊กเล็ก

การเพาะพันธุ์ปลาดตะเพียน

อุปกรณ์ที่ต้องเตรียม

1. แม่พันธุ์ 1 กก. ต่อพ่อพันธุ์ 2-3 กก.
2. น้ำยาฮอร์โมน 20 ไมโคร
3. ยาเม็ดโมดิเนียม - เอ็ม 1 เม็ด ต่อแม่พันธุ์ปลา 1 กิโลกรัม
4. น้ำกลั่น 80 กิโลกรัม

วิธีผสม

1. นำแม่พันธุ์ปลามาฉีดยา เวลา 18.00 น.
2. นำแม่พันธุ์ปลาออกจากบ่อพัก เวลา 01.00 น.
3. เวลาประมาณ 12.00 น. ปลาจะออกเป็นตัว ให้ออกซิเจนตลอดระยะเวลา 4 วัน
4. ย้ายลูกปลาลงบ่ออนุบาลตอนเช้าของวันที่ 4
5. ปลาจะขึ้นให้เห็นภายใน 15 วัน (ถ้าติด)

อาหารปลาดตะเพียน

1. รำอ่อน
2. ปลาป่นผสมรำอ่อน (สูตร รำอ่อน 2 ส่วน ปลาป่น 1 ส่วน)

แล้วคลุกให้เข้ากัน

3. หว่านลงบ่อให้กินวันละ 2 เวลา เช้า - เย็น

การเพาะพันธุ์ปลานิล - ปลาตะบิม

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. บ่อสำหรับเลี้ยงปลานิล - ปลาตะบิม
2. สูบน้ำออกจากบ่อให้หมด ทำความสะอาดบริเวณในบ่อและขอบบ่อ ทั้งไว้ 7 วัน นำปุ๋ยคอก ชีว ขี้ไก่ ปูนขาว โรยบริเวณในบ่อ (ปุ๋ยคอก ชีว ขี้ควาย 50-100 กก. ปูนขาว 15-20 กก.)

3. นำน้ำเข้าบ่อในวันที่ 8

4. คัดพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ลงบ่อได้เลย (พ่อพันธุ์ 1 ตัว ต่อแม่พันธุ์ 2-5 ตัว)

วิธีดูแลรักษา

1. นำปุ๋ยน้ำชีวภาพลงในบ่อวันละ 1 ครั้ง

2. โรยเกล็ดดิบ 10-15 กก. ทุก ๆ 1 เดือน จะช่วยให้ปลาไม่เป็นแผล ป้องกันปลิง เห็บมาเกาะติดตัวปลา และช่วยให้ปลามีรสชาติอร่อยและมีสีสวยงาม

การให้อาหารปลา

ควรเป็นอาหารที่มาจากธรรมชาติ เช่น รำข้าวแบบหยาบหรืออ่อนก็ได้ ชีว ขี้วัว ผักบั้ง ฟาง ต้มกล้วย เป็นต้น

เคล็ดลับการให้ปลาออกลูกบ่อย

1. ใช้เครื่องสูบน้ำหรือไดรฟ์โวลต์ปั้มน้ำให้หมุนเวียนอยู่ในบ่อ
2. ถ้ามีประตูน้ำสามารถผ่านบ่อได้ยิ่งดี
3. ถ้ามีน้ำใหม่เปลี่ยนเข้าบ่อก็ยิ่งดี

**** ข้อสังเกต**** การเพาะพันธุ์ปลานิล - ปลาตะปิม เป็นการขยายพันธุ์ที่ง่ายและได้ผลดี ประหยัดเวลาและประหยัดเงินด้วย

โดย. นายสุวัฒน์ชัย จำปามูล

โทร. 081-0742843

การเผาถ่านด้วยถังน้ำมัน 200 ลิตร

วัสดุ / อุปกรณ์

1. ถังน้ำมัน 200 ลิตร 1 ถัง (เจาะรูกันถังประมาณ 40-42 รู)
2. ท่อเหล็กยาว 60 เซนติเมตร 1 ท่อน
3. ไม้ไฟขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางขนาด 3-4 นิ้ว ยาว 4-5 เมตร 1 ท่อน
4. ก้อนอิฐบล็อกร 3 ก้อน

วิธีทำ

นำก้อนอิฐบล็อกจำนวน 3 ก้อน มาวางให้เป็น 3 มุม ระยะห่างเท่า ๆ กันเพื่อทำเป็นฐานรองถังน้ำมัน 200 ลิตร

นำกิ่งไม้ที่เราเตรียมไว้มาตัดให้เล็กลงที่จะสามารถวางเรียงกันใน

ถังแบบแนวนอนได้จนเต็มถังแล้วนำผาถ่านมาปิด แล้วนำไฟมาจุดข้างล่างตรงกันถึง รอจนกว่าไม้ในถังน้ำมันจะติดไฟเมื่อไม้ติดไฟแล้วให้ปล่อยทิ้งไว้ประมาณ 8 ชั่วโมง

ขณะที่ปล่อยไฟออก เราจะเก็บเอาน้ำส้มควันไม้เก็บไว้ใช้ประโยชน์ได้อีก เราสามารถดูควันได้ เมื่อควันไฟเป็นสีขาวเราก็สามารถเก็บเอาน้ำส้มควันไม้ได้แล้ว

ในการเก็บเอาน้ำส้มควนนั้น สามารถทำได้โดยการเอาขวดน้ำตดครึ่ง ร้อยเชือกเป็นห่วงเพื่อนำไปร่อนน้ำส้มควนไม้ สามารถเก็บน้ำส้มควนไม้ได้เรื่อย ๆ จนกว่าควนจะเปลี่ยนเป็นสีเทาหรือ ดำ เมื่อควนเปลี่ยนเป็นสีดำแล้วทิ้ง ไว้ครึ่งชั่วโมงแล้วให้ดับไฟในถัง

วิธีดับไฟในถัง ให้นำก้อนอิฐ บล็อกทั้ง 3 ก้อนออก กันถึงน้ำมัน ต้องวางติดกับพื้นราบสนิท

วิธีปิดท่อนไฟบน นำเอาผ้าห่อ ดินพอประมาณแล้วนำมาชุบน้ำแล้ว นำไปปิดท่อนเหล็กด้านบน หลังจาก ปิดไฟหมดแล้วให้ทิ้งไว้ 1 คืน แล้ว นำถ่านมาใช้ได้เลย

โดย. นายสาม ปุระหล่า (สาม)
โทร. 088-4757550

แก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์

การใช้แก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์ เป็นสิ่งที่จำเป็นกับเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ เพราะเรามีวัตถุดิบคือ มูลสัตว์ ซึ่งการที่จะนำแก๊สชีวภาพมาใช้ได้ก็ไม่มีวิธีการซับซ้อนแต่อย่างใด เพียงใช้วิธีการ ดักแก๊สไว้เท่านั้นและหาวิธีนำแก๊สมาใช้

วัสดุ / อุปกรณ์

1. ถังพลาสติกขนาด 200 ลิตร จำนวน 1 ใบ
2. ถังพลาสติกขนาดเล็กกว่า 200 ลิตร นิดหน่อย จำนวน 1 ใบ
3. ข้อต่อท่อเติม, ท่อลด ขนาด 2 นิ้ว ใช้ต่อท่อเติมมูลสัตว์และระบายมูลสัตว์
4. ข้อต่อและสายยางในการนำแก๊สมาใช้

ขั้นตอนการทำ

1. นำถังพลาสติกขนาด 200 ลิตร มาเจาะเปิดปากถังออก แล้ว เจาะต่อท่อเติมที่ด้านบน (ข้างถัง) และเจาะต่อท่อระบายที่ด้านล่าง (ข้างถัง)

2. นำถังพลาสติกขนาดเล็กกว่า 200 ลิตร นิดหน่อย มาเจาะปากถังเช่นกัน และต่อท่อแก๊สออกที่ก้นถัง

3. นำมูลสัตว์ที่มีมาเติมในถังใบใหญ่ (มูลสด) ปริมาณ 1:3 ของถัง แล้ว เติมน้ำให้เต็ม ตรงท่อระบาย

4. ให้นำถังใบเล็กสวมลงในถังใบใหญ่แล้วเปิดวาล์วไล่อากาศออกให้หมด

5. ปิดวาล์ว รอให้แก๊สเต็มถึง แล้วจึงจะสามารถเปิดใช้แก๊สได้

6. ให้เติมแก๊สวันละ 1 กิโลกรัม อัตราส่วน 1:1 คือ มูลสัตว์ 1 ส่วน และน้ำ 1 ส่วน ผสมให้เข้ากันแล้วเติมลงถัง

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ❁ ประหยัดและช่วยลดค่าครองชีพลง
- ❁ นำของที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์

โดย. นายณัฐพล จำปามูล (ตัม)
โทร. 087-9575639

การทำน้ำมัน ไบโอดีเซลจากน้ำมันพืช น้ำมันสัตว์ที่ใช้แล้ว (แบบอย่างง่าย)

วัสดุอุปกรณ์ (อัตราส่วน / น้ำมัน 500cc)

1. น้ำมันพืชเก่าที่ใช้แล้วผ่านการกรองและต้มไล่ น้ำ 500 ซีซี
2. เมทิลแอลกอฮอล์ (ความบริสุทธิ์ 95% ขึ้นไป) 125 ซีซี
3. โซเดียมไฮดรอกไซด์ หรือ โซดาไฟ 1 ช้อนชา
4. ปรัชดอุนหภูมิ
5. ภาชนะอุ่นน้ำมัน
6. กระดาษลิตมัสวัดค่า pH (กรด-ด่าง)
7. ขวดแก้วมีฝาปิดสำหรับผสมสารละลาย
8. ขวดพลาสติกใสแบบหนาสำหรับเขย่าน้ำมัน
9. ไฮโดรมิเตอร์วัดค่าความถ่วงจำเพาะที่เบากว่าน้ำ

ขั้นตอนการทำ (อัตราส่วน / น้ำมัน 500 cc)

1. นำน้ำมันพืชใช้แล้ว 500 ซีซี มาผสมน้ำสะอาดในอัตราส่วนไม่เกิน 1/10 น้ำ 1 ส่วนน้ำมัน 10 ส่วนในหม้อที่เตรียมไว้แล้วนำมาต้มไล่ น้ำโดยไฟอ่อนๆจนน้ำหมดยกลงจากเตาทิ้งไว้ให้ตกตะกอน 1-2 วันแล้วเลือกเอาส่วนที่ใสมาเพื่อทำน้ำมัน ไบโอดีเซล

2. นำน้ำมันที่ผ่านการต้มไล่ น้ำแล้วมาอุ่นให้ได้อุณหภูมิ 50 - 55 องศาเซลเซียสแล้วนำมาเทลงในขวดพลาสติกที่เตรียมไว้ รอการผสมกันกับสารละลายที่เตรียมไว้

3. ให้นำโซเดียมไฮดรอกไซด์ ประมาณ 1 ช้อนชา มาผสมกับ เมทานอล 125 ซีซี โดยให้เอาเมทานอล เทใส่ขวดแก้วก่อน แล้วจึงนำโซเดียมไฮดรอกไซด์ มาเทใส่เมทานอลปิดฝาให้แน่นเขย่านวดให้โซเดียมไฮดรอกไซด์ละลายหมด

4.ให้นำสารละลายที่ผสมแล้วมาเทลงในน้ำมันที่อุ่นได้อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส แล้วปิดฝาเขย่าให้ทำปฏิกิริยากันประมาณ 5 - 10 นาที แล้วจึงนำมาเทลงในขวดที่ตัดก้นเจาะรูผูกสายห้อยไว้ทิ้งให้แยก

ชั้นประมาณ 2 -3 เซนติเมตร น้ำมันจะแยกชั้นให้เห็น แขนวนตากแดดไว้ประมาณ 1 วัน แล้วให้ปล่อยชั้นล่างทิ้งให้หมด แล้วนำส่วนที่ใสมาวัดค่า pH ถ้าค่า pH ยังไม่ได้ 7 ให้นำน้ำมันลงในอัตราส่วนไม่เกิน 5

เปอร์เซ็นต์ โดยใช้สเปรย์ฉีดน้ำฉีดลงไปไม่เกิน 3% แล้วทิ้งให้แยกชั้นโดยการแขวนตากแดดแล้วปล่อยชั้นล่างทิ้งให้หมด นำส่วนที่ใสมาวัดค่า pH อีกครั้ง

5. ในการวัดค่าให้ใช้กระดาษลิตมัสจุ่มลงในน้ำมันเทียบค่าให้ได้ค่า pH = 7 สามารถนำไปใช้กับเครื่องยนต์รอบต่ำได้เลย (ให้ทำการกรองก่อนนำไปใช้)

6. การวัดค่าความถ่วงจำเพาะของน้ำมันไบโอดีเซลมีค่าระหว่าง 0.850 - 0.900

ข้อควรระวัง ! ในการผสมสารไม่ควรให้สารสัมผัสร่างกาย การผสมให้เอาโปรแตสเชื่อมหรือโซดาไฟเทลงในเมทานอลเท่านั้น ห้าม ! เทเมทานอลใส่โปรแตสเชื่อมหรือโซดาไฟเพราะจะทำให้เกิดไฟลุกได้

โดย นายณัฐพล จำปามูล
โทร.087-9575693

การอัดอิฐดินซีเมนต์

การคัดเลือกดินที่ใช้ทำอิฐ

ให้เปิดหน้าดินลึก 1 คอก หรือ 50 เซนติเมตร ไม่ใช้ดินส่วนนี้ ชั้นถัดไปให้นำมาใช้ ซึ่งจะเป็นชั้นดินประกอบด้วย ทราย 80% และดินเหนียว 20%

การตรวจสอบคุณภาพของดิน

ตักดินที่ต้องการตรวจสอบใส่ขวดแก้วใสขนาด 1 ลิตร (ขวดน้ำปลา) ครึ่งขวด ใส่เกลือแกง 2-3 ช้อนโต๊ะใส่น้ำค่อนขวด แล้วเขย่าให้เข้าเป็นเนื้อเดียวกัน ปล่อยให้ทิ้งไว้ 5-6 ชั่วโมง หรือ 1 คืน ดินที่ใช้ทำอิฐดินซีเมนต์ได้ดีจะเป็นลักษณะดินในขวดแบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนบนสุดเป็นน้ำใส ถัดลงมาคือส่วนที่เป็นดินเหนียวมีลักษณะเหมือนวุ้น ประมาณ 10-20% ของปริมาณวัสดุในขวด และส่วนที่ 3 เป็นดินทรายตกตะกอนอยู่ 80% ตามปกติดินที่จะใช้ทำอิฐควรเป็นดินแห้ง

ปูนซีเมนต์ที่ใช้

ใช้ปูนซีเมนต์ตามท้องตลาดใช้ได้ทุกยี่ห้อ แต่ปูนตราเสือจะทำได้ง่าย นิ่ม / ปูนตรานกจะทำยากมากเพราะจะแห้งเร็วมาก / ส่วนปูนตราช้าง อิฐจะแข็งแรงมาก

อัตราส่วนผสมปูน : ดิน

1 : 5 ถังพลาสติกที่ใช้ในงานก่อสร้าง ซึ่งจะได้อิฐ 50 ก้อน

1 : 6 ได้อิฐ 60 ก้อน

1 : 7 ได้อิฐ 70 ก้อน

อัตราที่ใช้ทำอิฐ

ตั้งแต่ 1:4 ถึงไม่เกิน 1:7 ใช้น้ำรดประมาณ 2 บัวรดน้ำพอให้ชื้น หยิบดินกำไว้ในมือ คลายมือออกดินยังคงรูปก้อนไว้ได้

วิธีการทำอิฐ

คลุกเคล้าส่วนผสมเบื้องต้นให้เข้ากันจนดีแล้ว ใช้น้ำจากบัวรดน้ำรดแล้วเคล้าให้เข้ากัน ใช้กระป๋องน้ำมันเครื่องขนาด 5 ลิตรเป็นเครื่องมือตวง ตักดินชั่งน้ำหนักให้ได้กระป๋องละ 5.3-5.5 กิโลกรัม โดยพิจารณาจากก้อนอิฐที่ได้ไม่ให้ขนาดสูงกว่าเครื่อง เทดินลงในเครื่อง ใช้มืออัดดินที่มุมเครื่องทั้ง 4 ด้าน ที่เหลือเพียงเทดินให้เต็มใช้ฝ่ามือทุบเบาๆ แล้วทำการอัด

อิฐที่ได้มาตรฐานเมื่อทำเสร็จแล้ว ให้ตรวจโดยวัดส่วนสูง กว้าง ยาว แต่ละด้าน จะต้องเท่ากัน จึงจะได้มาตรฐาน

เครื่องอัดอิฐดิน ปกติเมื่อทำการอัดอิฐดินได้ 30,000 ก้อน เครื่องจะสึก ต้องมีการปรับแต่งใช้สังกะสีหรือแผ่นทองรองพื้น

ขนาดของอิฐมาตรฐาน

กว้าง 125 เซนติเมตร

ยาว 25 เซนติเมตร

สูง 9.5-10 เซนติเมตร

น้ำหนัก 4.5-5 กิโลกรัม

ต้านแรงอัดได้ 4 ตัน / พื้นที่ก่อสร้างขนาด 1 ตารางเมตร / ใช้อิฐ 40-44

ก้อน

เทคนิคการก่อสร้าง

✿ การเทคานต้องใหญ่กว่าบ้านปกติ 5 เซนติเมตร

✿ การวางอิฐ ใช้มือสองข้างประคอง เอียง 45 องศา กดให้ชิด แล้ว
ใช้ฆ้อนยางเคาะ

✿ ใช้เอ็นคู่เพื่อจับระดับ

✿ การก่อเสาจะมีหลายแบบ

● เสาคอนกรีต 2 ก้อน

● เสาคอนกรีต 3 ก้อน

● เสาคอนกรีต 4 ก้อน

● เสารูปตัว U

● เสารูปตัว T

● เสารูปตัว L

✿ การวางอิฐ ให้วางแบบ กิน 1 กิน 2 กิน 3 เพื่อความแข็งแรง
ของสิ่งก่อสร้าง

✿ เมื่อก่อได้ 5 แถว ให้หยุดน้ำปูนครั้งหนึ่ง เมื่อหยุดน้ำปูนแล้วให้
ทำความสะอาดแล้วก่อต่อได้เลย

ส่วนผสมน้ำปูนที่หยอด

ปูน 1 ส่วน / ทราย 2 ส่วน ใส่น้ำตามสมควร ส่วนการแต่งอิฐที่แห้ง
ให้เปียะหรือตากแห้งด้วยปูน อัตราส่วนผสม ปูน / ทราย 1:1 ส่วน

การบ่มอิฐ

ให้วางอิฐไขว้สลับ ใช้กระสอบป่านหรือผ้าคลุม รดน้ำเข้าเย็น ห้ามตากแดด

หมายเหตุ : อิฐที่ทำเสร็จแล้วหากจะมีการโยกย้ายห้ามรดน้ำเด็ดขาด

โดย. นายเสรี เทียงนิล

ពាណិជ្ជកម្ម

การประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 1

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 นี้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ(สำนักงาน กปร.) ได้จัดโครงการเฉลิมพระเกียรติ ภายใต้ชื่อ โดยกำหนดให้มีการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกิจกรรมสำคัญในการเฉลิมพระเกียรติในครั้งนี้ โดยแบ่งประเภทการประกวด เป็น 2 ประเภท 5 ด้าน ได้แก่

1. ประเภทบุคคล ประกอบด้วย

- 1.1 ด้านประชาชนทั่วไป
- 1.2 ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

2. ประเภทธุรกิจ ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านธุรกิจขนาดใหญ่
- 2.2 ด้านธุรกิจขนาดกลาง
- 2.3 ด้านธุรกิจขนาดย่อม

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการเผยแพร่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยตัวอย่างความสำเร็จของบุคคลและองค์กรภาคธุรกิจที่ได้รื้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการบริหารกิจการจนเกิดผลสำเร็จและยั่งยืน เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับบุคคลและองค์กรธุรกิจในการนำไปประยุกต์และปฏิบัติในการดำเนินชีวิตและประกอบธุรกิจ เพื่อเป็นการส่งเสริมและยกย่องบุคคล และองค์กรธุรกิจที่ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตจนประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้มีส่วนร่วมในการเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา ในปี 2550 นี้

คุณลักษณะของผลงานและหลักเกณฑ์การพิจารณาผลงาน ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

1. คุณสมบัติผู้ส่งผลงาน

เป็นเกษตรกรที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่และนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

2. คุณลักษณะผลงาน

2.1 เป็นผลงานที่นำรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและระบบการผลิตมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จนนำไปสู่ความสำเร็จของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 เป็นผลงานที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่และการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของตนตามที่กำหนดไว้ในใบสมัครการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 เป็นผลงานที่สามารถให้คณะกรรมการฯ ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ตรวจสอบการทำเกษตรทฤษฎีใหม่และการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้

3. หลักเกณฑ์การพิจารณาผลงาน

พิจารณาจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ได้แก่

ส่วนที่ 1 การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ "การบริหารจัดการ"

1. ความเหมาะสมของแปลงทฤษฎีใหม่
2. การจัดสัดส่วนกิจกรรมของแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ จะต้องประกอบด้วย

- ☼ นาข้าว
- ☼ แหล่งน้ำ
- ☼ พืช เช่น ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสวน ฯลฯ
- ☼ โรงเรียนและอื่น ๆ

- ❁ การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ❁ การผลิตที่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมและยั่งยืน

ส่วนที่ 2 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ "การดำรงชีพ"

1. ความพอประมาณในด้านการลงทุน รายได้ รายจ่ายและหนี้สิน
2. ความมีเหตุผล ขนาดของแปลงเหมาะสมกับแรงงานภายในครอบครัว การจัดกิจกรรมเหมาะสมกับสภาพดิน น้ำและตลาด มีการประเมินศักยภาพตัวเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. การมีภูมิคุ้มกัน การออม สัดส่วนการลงทุนต่อการออม แหล่งทรัพยากรน้ำ ดิน แรงงาน การผลิตที่หลากหลาย การใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบภายในฟาร์ม การผลิตอาหารอย่างเพียงพอ การทำบัญชีฟาร์ม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ความรอบรู้ ความรอบคอบ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับองค์ความรู้ใหม่ การใช้ความรู้มาบริหารจัดการแปลงเกษตร การผ่านการอบรมในเรื่องความรู้ต่าง ๆ การแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ
5. คุณธรรมและจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร การช่วยเหลือเกื้อกูลและแบ่งปัน การเสียสละเพื่อส่วนรวม การมีส่วนร่วมกับสังคม ความรู้จักพอเพียงตามศักยภาพของตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่นและไม่ยึดติดกับสิ่งที่เป็นอบายมุข

องค์กรดำเนินการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. คณะกรรมการอำนวยการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- 1) นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ที่ปรึกษา
- 2) นายเกษม วัฒนชัย องคมนตรี ที่ปรึกษา
- 3) นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ที่ปรึกษา
- 4) นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ที่ปรึกษา
- 5) นายสุเมธ ตันติเวชกุล ที่ปรึกษา
- 6) นายมณูญ มุกข์ประดิษฐ์ ที่ปรึกษา
- 7) นายพิมลศักดิ์ สุวรรณทัต ที่ปรึกษา
- 8) นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ ที่ปรึกษา
- 9) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่ปรึกษา
- 10) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ที่ปรึกษา
- 11) เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน ประธานกรรมการ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 12) รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ รองประธานกรรมการ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทุกท่าน

2. คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- 1) นายสุเมธ ตันติเวชกุล ประธานกรรมการ
- 2) รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ รองประธานกรรมการ เพื่อประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทุกท่าน

